CH.

ל) שהלים פ"ה ה"א ולעיל ג: וש"נ] ושם איתא שלשה עשר, נ) ובחים קה. חולין קכא. כריתות כא, ג) מעשרות פ"ג מ"ט, ד) ולעיל נ.ן, ה) ולקמן עמוד ב"ן, ו) ול"ל דתניאן, עמוד ב"ן, ו) [נ"ל דמנית],

ז) חולין קלו:, ח) ב"ק לד.
חולין קלד: תמורה ו. נדרים
מד: [ב"ק כת.], ע) פאה
פ"ג מ"ב, ') [נזיר נו:],

() [דף לד.], () [דברים כד], מ) [חלא כד ב], כ [דברים מ] [חלא כד ב], כ [דברים מ] שסן, ס] [ויקרא יט], ע) [בס"א: כדפירש"י, והוא לעיל נ: ד"ה כלמן, פ) [נויר נ. בכורות כג. חולין עא.], (3) [ל"ל ולר' ישמעאל, וכן

תורה אור השלם 1. וְכִי יִפּל מְנָבְלֶתָם עַל כְּל

נכה"ל. רש"ש],

הגהות הב"ח

(h) תום' ד"ה אלא וכו' מאנה שהיא עומדת בחלר מוכל אחת אחת ופטור וכו׳ נותנין עליו חומרי אדם:

לעזי רש"י

פוליו"ל. מנתה (צמח). שדריא"ה. צתרה (צמח). טיי"ר. להכתים (לעבד אני"ט [אניי"ד]. שֶׁבֶּת (צמח ריחני).

מוסף רש"י מה זרעים שאין סופן לטמא טומאה חמורה. כגון לדס ובגדיס (זבחים קה.) זרעים אינן נעשין אב הטומאה עולמים, ואפלו נגעו במת שהוא אבי אבות, ואינן נעשין אב לטמא אדם וכלים, נעשין חב נטמח חדם וכנים, דמהיכל נפקל דנוגע במת מטמל לדם, מהלי קרל דכחיב (במדבר יט) וכל לשר יגע בו הטמל יטמל והנפש הנוגעת בלומו טמל תטמל הנוגעת בלומו טמל תטמל הטתעת בסומו טמח מטמח עד הערב, וכי כחיב האי קרא בדבר שיש לו טהרה בהואה ובטבילה כחיב, דכחיב לעיל מיניה והזה הטחור על הטמא וגו' ובהחוא טמא קאי והנפש הנוגעת, יצאו אוכלין ומשקין וכלי חרס הואיל ואין להם הטומאה (חולין קבא.). צריכין הכשר. דבר המכשירן לקבל טומאה, כגון לתכניק כקפל קותה), כמן נסינת מים ומגע שרן (זבחים קה.). אף כל שאין סופן כר'. כגון שלה לוכלין (שם). כל שחייבין במעשרות כל שחייבין במעשרות מטמאין טומאת אוכלין.

לאין חייב לך נמעמר אוכלין.

לאון חייב לך נמעמר אוללין.

לאול (עניל ג). והשכים

בבקר ובצרו. וזכה ניה

לאיהו עלמו (נודרים מדי) קודס

שילהו עניים לצלו שיכו

ברמתר את היו הוצחו נרסה שינחו עניים נכנרו שיזכו בהפקר לם היו קודמין (יקשו בהפקר לם היי קודמין (יקשו בד.). חיייב בפרט ובעוללות ובשכחה ובעוללות ובשכחה (נדרים שם) דלע"ג דסקקר פטור מכולם, דכמיב להלץ שדב וברחד מהרג מונות מוצות שדך וכרמך, מהני תעזוב ימירא למעוטי כי האי גוונא דלא הוי הפקר לפטור, יתיתם לתעוסי כי החי גותם דלח הוי הפקר לפטור, ואע"פ שפטור מן המעשר, ובכל הני כתיב תעזוב יתירא לו' (ב"ק צד. וכעי"ז שם כח. חולין קלד: ותמורה ו.). ופטור מן המעשר. ללל כתיב כיה תעזוב יתילל (ב"ק

אחד ואחד שהקליר שבינתים מפסיק

וחכמים אומרים פאה מאחת על

הכל ומודים חכמים לרבי עקיבא

טומאה המורה אינה טושה ריולא כה. מאחר שמעמאה נכלה את שורה בעודם בו". מימה דיפרש הא דקתני דאינה בה א מייי פיג נהלי אנו האדם אין אותו אדם חוזר ומטמא אדם שאין מטמא אדם אלא אב

> שום טומאה קלה. לא אם אמרת במומאה חמורה שכן אינה עושה כיוצא בה בטומאה חמורה דין הוא שמטמא תאמר במומאה קלה שעושה כיוצא בה אמר בלא מחשבה שלא מלינו שום טומאה ליה אביי כל דכן הוא ומה מומאה חמורה ששמה טומאה חמורה שתהא לריכה דקילא דאינה עושה כיוצא בה מממאה שלא הכשר תאמר בטומאה קלה דאוכלין במחשבה מומאה קלה דחמירא דעושה שאע"פ שזו אינה לריכה הכשר הרי כיוצא בה אינו דין שמטמאה שלא במחשבה כל אוכלין יש עליהם שום טומאה אלא אמר רב ששת הכי קאמר לא אם קלה ולריכין הכשר הלכך הכא נמי אמרת במומאה חמורה שכן אינה צריכה בעיה מחשבה: לענין מעשר. הכשר תאמר במומאה קלה שצריכה הכשר דהואיל ונמלך עליהן לאדם הויא מחשבה וחייבין במעשר: הסיחה. ומי צריכה הכשר והתנן שלשה דברים פוליו"ל: והקורנית. שדריא"ה: נאמרו בנבלת עוף מהור צריכה מחשבה נשמרין. ס"ד אם היו נשמרין לאכילת אואינה מממאה אלא בבית הבליעה יואינה חדם: אלא לאו דורען לבהמה צריכה הכשר נהי דהכשר שרץ לא בעיא וקסני. אם חזר ושמרן לאדם חייבין: הכשר מים בעיא מאי שנא הכשר שרץ דלא לחדם קיימי. וכיון דסתמייהו לחדם בעיא כדתנא דבי רבי ישמעאל הכשר מים מאי אם היו נשמרין הכי קאמר אם החלר משמרת פירותיה דלא הוי נמי לא תבעי כדתנא דבי רבי ישמעאל הפקר חייבין: מחיב רב אשי. לרבא: דתנא דבי רבי ישמעאל יעל כל זרע זרוע ואם איתא. דלענין מעשר הויא אשר יזרע מה זרעים שאין סופן לממא מחשבה הא איכא עולשין שזרען מומאה חמורה צריכין הכשר יאף כל שאין לבהמה ונמלך עליהם לאדם דחייבין סופן לממא מומאה חמורה צריכין הכשר במעשר ואינן מטמאין דהא לענין ייצתה נבלת עוף מהור שסופה לממא מומאה טומאה אמרת לאו מחשבה היא: ראשים הגו. הגווו לאנו חייב ליתו חמורה שאין צריך הכשר אלא אמר רבא בכל שנה מן הגז מעט לכהן ובשחיטת ואיתימא רב פפא שום מומאה חמורה בעולם חולין [קלה.] מפרש שיעורא: במסנות. שום מומאה קלה בעולם אמר רבא ומודה זרוע לחיים והקיבה: ויש שחייב רבי יוחנן לענין מעשר דמחשבת חיבור שמה במסנוס. כגון בקר וחינו חייב ברחשית הגז: ס"ש. דמין קתני מחשבה אמר רבא מנא אמינא לה יודתנן הסיאה והאזוב והקורנית שבחצר אם היו במתני': ופטור מו המעשר. דהפהר נשמרין חייבין היכי דמי אילימא דזרעינהו פטור מן המעשר. ובפרט ובפאה מתחלה לאדם צריכא למימר אלא לאו להכי מחייב כדאמרינן בהגוזל בבבא קמח משום תעזוב יתירתה דכתיב דזרעינהו מתחלה לבהמה וקתני אם היו במשנה תורהם לא תפאר אחריך ואמר נשמרין חייבין אמר רב אשי יהכא בחצר מר (חולין דף קלה.) לא תטול תפארתו שעלו מאיליהן עסקינן וסתמא לאדם קיימי ממנו והיינו פאה ודרשינן בספרים והכי קאמר יאם החצר משמרת פירותיה חייבין אחריך זו שכחה וכתיבי לגר ליתום ואם לאו פטורין מתיב רב אשי ייכל שחייבין ולאלמנה יהיה וכתיב בתריה כי במעשרות מטמאין טומאת אוכלין ואם תבצור כרמך לא תעולל אחריך לגר איתא הא איכא הני דקחייבין במעשר ואין ליתום ולאלמנה יהיה הרי פאה ושכחה מטמאין טומאת אוכלין אמר רבא הכי קאמר ועוללות ל"ל למהדר ומכתב בפרשה קדושים © בכולהו לעני ולגר תעזוב כל מין שחייב במעשר מטמא טומאת אוכלין אותם לרצות הפקר כי האי גוונא ה"ג מסתברא מדקתני סיפא סכל שחייב אבל הפקר גמור פטור מכולן כדמנן בראשית הגז חייב במתנות ויש שחייב לעיל ונשמר פרט להפקר [נ.]: חנן החם במתנות ואין חייב בראשית הגז ואם איתא כו'. האי דנקט לה הכא משום האיכא מרפה "דחייבת בראשית הגז "ואינה דאותיב עלה ממתני' ודר' יוחנן נמי חייבת במתנות אמר רבינא הא מני רבי עולשין שזרען כו' משום דאותיב עליה שמעון היא ידתנן יר"ש פומר את המרפה ממתני' נקט לה הכא: מודים הכמים מראשית הגז אמר רב שימי בר אשי תא שמע לרבי עקיבא. אע"פ דפליגי במנמר שדהו ושייר קלחים לחים. מנמר טיי"ר יהמפקיר את כרמו והשכים בבקר ובצרו בלע"ז שמלקט כאן את המבושלים חייב בפרט ובעוללות ובשכחה ובפאה ופטור כל נרכן ומניח את הלחים שלא מן המעשר והא אנן תנן כל שחייב בפאה בשלו וחוזר ומלקט במקום אחר חייב במעשרות אלא לאו שמע מינה מין דהוה ליה מנומר. וקאמר ר' עקיבא קתני שמע מינה ©תנן התם ימודים חכמים לר' כשהוא חוזר ולוקט נותן פאה מכל

יורדת לכך המחשבה גופה דלא מלינו טומאה חמורה בובגד מיי שרך להביאו לידי טומאה: שאין סופן לעמא טומאה חמורה. אין לך טהור לריכין מחשבה בשום מקום דהא דאמרינן דנבלת בהמה ועוף שמאא אילולקלה ג: שרך להביאו לידי טומאה: שאין סופן לעמא טומאה חמורה. אין לך טהור לריכין מחשבה היינו לטומאת אוכלין ללרף פחות מכזית בי הו ז מיי שיב מי אוכל מטמא אדם: שום טומאה חמורה הטומאה אבל אוכל חור ומטמא אוכל מדרבנן: הכשר שרץ. שיכשירו שלריכה מחשבה בשום מקום דהא דאמרינן דנבלת בהמה ועוף ופחות מכבינה

ופחות מכביצה אוכלין אבל בחח מיי פיי מהלי בטרים כזית מהם מטמא אדם וכלים הל"ז: בלא מחשבה כדפרישיתש אבל טומאה קלה לריכה מחשבה בעלמא ומיהו נבלה נמי בעינן שתהא ראויה לגר לא כמיי שם פ"ג הלי"א: לבר פדאם:

אלא דורעינהו לבהמה. וסא

דנקט שבחלר לפי מחי דמסיק שעלו מאיליהן אתי שפיר משום דבחצר אין דרך לורוע אלא בגינה ועוד דבחלר סתמא לאדם לפי שרואה ויודע מתי ללוקטן עד שלא יתקשו ולפי מאי דס"ד השתא יש לפרש דנקט חצר לפי שדרך התנא למנקט חלר דגם בשאר דבר תני חלר דקתני התם תאנה (א) עומדת בחלר אוכל אחת מהן ופטור ואם לירף חייב גפן נטוע בחלר כקורנית שבחלר שהחלר קובעת בדבר שנגמרה מלאכתו אם נירף או בלא נירוף כהנהו שאין רגילין לעשות מהן גורן והא דתנן פ"ח דשביעית [מ"א] כל שאינו מיוחד לא לאוכל אדם ולא לאוכל בהמה חישב עליו לאוכל אדם ולאוכל בהמה נותנין חומרי אדם וחומרי בהמה כגון האזוב והקורנית לא קשה אהא דאמרינן בשמעתין דסתמיה לאדם דהיינו דוקא בחלר כדפרישית לעיל:

מין קתני ש"מ. וא"ת ברים הגחל קמא (ב"ק לד.) קאמר אביי דלר׳ ישמעאל שינוי אין קונה דקאמרי רבנן לא הפריש פאה מן הקמה יפריש מן העמרים או מן הכרי ולא מן העיסה ולר"שט אף מן העיסה ודחי רבא בעלמא שינוי קונה והכא משום תעזוב יתירא ואביי תעזוב יתירא למפקיר כרמו אם כן לרבא מפקיר כרמו פטור מן הפאה לר"ש וא"כ היכי מוכח הכא דמין קתני דילמא מתני' דקתני כל שחייב בפאה חייב במעשר ר"ש היא וי"ל דלרבא נמי תעזוב יתירא למפקיר כרמו ותרתי ש"מ דהא אביי נמי דדריש ליה בהגחל קמא (שם זה.) למפקיר כרמו לכ"ע דריש לה בפ"ק דתמורה (דף י.) למילתה החריתי דקהמר התם אביי כל דאמר רחמנא לא תעביד אי עביד מהני ליה מותיב רבא והרי פאה דאמר רחמנא לא תכלה ואמרינן דאם לא הפריש מן הקמה יפריש מן העומרין או מן הכרי לרבנן או אף מן העיסה לר"ש אלמא דלא מהני ומשני אביי התם משום תעזוב יתירא ורבא תעזוב יתירא למפקיר כרמו והשתא בין אביי ובין רבא דרשי תעזוב למפקיר כרמו ואביי דסבר דבעלמא אי עביד מהני דריש נמי מתעזוב דיפרים מן העומרים או מן הכרי או מעיסה לר"ש דלא

ניתא אי עביד מהני אבל אי בעלמא והא בזורע שבת או חרדל כו׳. להכי נקט הני שאין דרכן לעשות מהן ערוגה שינוי קונה לר"ש כמו בגזל אין סברא להעמיד תעזוב שיפריש אלא זורען לתבלין בעלמא בשנים ושלשה מקומות. שבת אני"ט: מן העיסה אלא דדוקא מעמרים או מהכרי ורבא סבר דמעזוב למפקיר כרמו ולר׳ שמעון שיפריש מן העיסה אע"ג דבעלמא

והא שינוי קונה אבל להפריש מן העומרים או מן הכרי לא לריך קרא דבעלמא נמי כל דאמר רחמנא לא מעביד אי עביד לא מהני לרבא:

עקיבא יבזורע שבת או חרדל בשנים

ושלשה מקומות שנותן פאה מכל אחד ואחד

יינים ה. האברי ועמוד ביוניא לפקר כרמו. א"כ לרבא לרבא לפקר כרמו. א"כ בייני מוכח הכא אליבא דרבא דמין קתני דילמא מתניתין דכל שחייב בפיאה חייב במעשר ר' ישמעאל היא וי"ל דאף לרבא תעזוב יתירא לדרשא אחריתי וא"כ היכי מוכח הכא אליבא דרבא דמין קתני דילמא מתניתין דכל שחייב בפיאה חייב במעשר ר' ישמעאל היא וי"ל דאף לרבא תעזוב יתירא אתא נמי למפקיר (עצמו) [כרמר] ותרתי ש"מ דהא אביי גופיה דמוקי תעזוב למפקיר כרמו מוקי לה נמי למפריש מן העיסה בפ"ק דתמורה דלא תימא אי עביד מהני:

א) נראה דל"ל דמה שהן זרועין בחלר מסחמא עלו מאליהן. ב)[נדל"ל דלר" ישמעאלן

סעי׳ ו: ל י מיי׳ פ״ה מהל׳ מתנות

תום' הרא"ש

שם מומאה חמורה רעולה בם טוכואור המודרו בעודם. דאינה צריכה הכשר בשום מקום תימה ליפלוג במחשבה גופה שלא מצינו טומאה חמורה שצריכה טומאה יחמודה שצויכה מחשבה בשום מקום אבל טומאה קלה צריכה מחשבה בעלמא ונבלת בהמה טמאה ונבלת עוף טהור כדאמרינן לעיל דצריכה מחשבה היינו לצרף פחות מכזית עם פחות לצרף פחות מכזית עם פחות מכביצה אוכלין כדפרש"י אבל בכזית ממנה מטמא אדם וכלים בלא מחשבה ומיהו נבלה בעינן שתהא ראויה לגר לבר פדא והיינו ראויה לגד לכבר פדא ההינו כעין מחשבה: אלימא דורעינהו מתחלי לאדם ואם היו נשמרים דקתני היינו דמעיקרא היו נשמרין לאדם: אלא לאו דורעינהו לאדם: אלא לאו דורעינהו מתחלה לבהמה. ואם היו נשמרין דקתני היינו שמכאן ולהבא נשמרין לאדם ותימה אמאי קתני שבחצר דבשלמא לפי המסקנא ניחא . דמה שהן זרועין בחצר 6) שעלו מאיליהן דאין דרך לזרוע אלא בגנה וגם משום שזרועין בחצר הוו סתמייהו לאדם דנראה כשהן רכין קודם שיתקשו אכל בגינה . אין סתמייהו לאדם. לפי אין סתמייהו לאדם. לפי שאינן ניכרין מתי יתקשו אבל השתא דמיירי שייחדם לאדם מה לי בחצר מה לי בגינה וו"ל משום דבתרי בבי דרישא תנא נמי גבי חצר תאנה העומדת בחצר אוכל אחת ופטור ואם צירף חייב גפן טעונה בחצר כו'. וכן הקורנית שבחצר כו'. וקמ"ל הני בכי דרישא החצר (דרישא) קובעת היכא דצירף בדבר שנגמרה מלאכתו וסיאה ואזוב קורנית אצירוף דלעיל קאי אינמי בלא צירוף נמיחייבין . בחצר שאין רגילין לצרף בחצר שאין וגאין אבין לעשות מהן גורן וחשיב ממילא גמר מלאכתן והא שאינו מיוחד לא לאוכל אדם ולא לאוכל בהמה אדם ולא לאוכל בהמה חישב עליו לאוכל אדם ואוכל בהמה נותנין עליו תומרי אדם וחומרי בהמה כגון האזוב והקורנית והסיאה לא ק' להן דשמערון דאמרי דסתמייהו דשמעתין דאמרי דטומייהו לאדם קיימי דיהינו דוקא בחצר כדפ״ל. ועייל דסתמא להאי ולהאי קאי וה״ק אינו מיוחד לא לאוכל אדם גרידא ולא לאוכל בהמה גרידא אם חישב עליו לאוכל אדם לבד או לאוכל בהמה גותנין עליו חומרא של זה נותנין עליו חומרא של זה וחומרא של זה כלומר הכל לפי מחשבתו אבל אוכל שסתמו לאדם קאי אין יכול לשנותו לבהמה ע״י מחשבתו: **אלא** לאו ש״מ מין קתני ש״מ. תימה דאמרי׳ בריש הגוזל קמא יאביי סבר דלר׳ שמעון^ב) . שינוי אינו הונה מדהאמר שינוי אינו קונה מו קאמו לא הפריש מן הקמה יפריש מן העמרים ר' ישמעאל אומר אף מן העיסה ורבא אמר בעלמא שינוי קונה והכא משום דכתיב תעזוב